

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 12. januar 2021
Kontor: Sikkerhedskontor II
Sagsbeh: Sarah Skafte-Vaaben-
gaard
Sagsnr.: 2018-0035-0034
Dok.: 1715435

UDKAST TIL TALE

**til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmålene J-L
fra Folketingets Retsudvalg den 13. november 2020**

Samrådsspørgsmål J:

Vil ministeren redegøre for, hvorfor man ikke straks ophører den ulovlige masselogning af danskernes teledata, når EU-Domstolens afgørelse af 6. oktober 2020 præciserer, at reglerne er i strid med EU-retten og ikke kan opretholdes midlertidigt, jf. artiklen "Justitsministeren blæser på EU-traktaten trods tre domme: »Telebranchen skal stadig logge og udlevere oplysninger«" fra Version2 den 11. november 2020?

Samrådsspørgsmål K:

Vil ministeren redegøre for teleselskabernes retsstilling i forhold til afgørelsen, herunder hvordan ministeren forventer selskaberne kan agere, efter det er fastslået og præciseret, at deres praksis - også midlertidigt - er i strid med EU-retten, men den danske stat pålægger dem at fortsætte denne praksis, jf. artiklen "Justitsministeren blæser på EU-traktaten trods tre domme: »Telebranchen skal stadig logge og udlevere oplysninger«" fra Version2 den 11. november 2020?

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Samrådsspørgsmål L:

Vil ministeren redegøre for, hvorvidt regeringen med det lovforslag, som ifølge ministeren fremsættes i februar 2021, planlægger at ændre reglerne, således at de vil være i overensstemmelse med EU-retten og regler om retten til privatliv, jf. artiklen "Justitsministeren blæser på EU-traktaten trods tre domme: »Telebranchen skal stadig logge og udlevere oplysninger«" fra Version2 den 11. november 2020?

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

[Indledning]

Tak for spørgsmålene.

De danske logningsregler er et emne, der står højt på min dagsorden som justitsminister, fordi logning er et helt afgørende efterforskningsredskab for politiet og PET.

Den 6. oktober 2020 afsagde EU-Domstolen dom i sagerne om de franske og belgiske logningsregler. Det er en afgørelse, vi længe har ventet på.

[Dommen af 6. oktober 2020]

Og lad mig her indledningsvist lige skitsere, hvad dommen indebærer.

Dommen af 6. oktober 2020 fastslår, at vi ikke kan pålægge teleudbyderne at logge tele- og trafikoplysninger på den måde, som vi gør i dag. Den indebærer ikke et

opgør med logning generelt. Men de danske regler om logning er nødt til at blive ændret.

Det er ikke nogen hemmelighed, at dommen ikke var det, vi fra regeringens side havde håbet på.

Det er vurderingen, at dommen indebærer, at vi efter en ændring af logningsreglerne ikke kan pålægge teleudbydere at logge tele- og trafikoplysninger med henblik på at bekæmpe almindelig kriminalitet.

Politiet vil altså komme til at miste adgang til potentielt vigtige loggede oplysninger i en lang række sager. Også sager i hvilke loggede oplysninger i dag spiller en helt central rolle.

Det betyder, at politiet fremover må finde nye redskaber eller bruge andre redskaber end logning. Hvis de kan.

Og det betyder også, at der må forventes at være kriminalitet, som politiet ikke fremover vil kunne opklare. Kriminalitet, som i dag bliver opklaret.

Vi vil fra regeringens side gøre alt, hvad vi kan for at opretholde så meget logning som muligt inden for rammerne af EU-retten.

Og dommen af 6. oktober indeholder da også en række muligheder i den forbindelse.

Dommen giver os som noget nyt adgang til at pålægge teleudbydere at logge tele- og trafikoplysninger med henblik på beskyttelse af den nationale sikkerhed. For eksempel bekæmpelse af terror. Også uanset, om logningen foregår generelt og uden forskel på, hvem den rammer.

Der skal dog foreligge tilstrækkelige konkrete grunde til at antage, at der er en alvorlig trussel mod den nationale sikkerhed, som er reel og aktuel eller forudsigelig.

Dommen kommer også ind på, hvad der mere specifikt skal til for at have regler om målrettet logning til at bekæmpe grov kriminalitet. Her specificeres det i dommen, hvilke geografiske kriterier der f.eks. vil kunne lægges til grund for en målrettet logning.

Disse nye elementer om national sikkerhed og grov kriminalitet er essentielle. De giver os mulighed for at opretholde logning i en vis udstrækning. Men det er vurderingen, at den generelle logning, vi har i dag, og som kan bruges til at opklare almindelig kriminalitet, altså må ophøre.

Derfor er der behov for at gennemtænke de nye elementer i dommen grundigt og afklare, hvad de helt præcist betyder for den kommende indretning af de danske logningsregler.

Der er tale om komplicerede spørgsmål, og forskellige væsentlige hensyn skal afvejes grundigt. Det drejer sig om:

- Hensynet til den enkeltes ret til privatliv,
- hensynet til, at teleselskaberne ikke pålægges unødige byrder, og
- hensynet til, at vores politi og efterretningstjeneste kan holde os alle sammen trygge.

Det kræver grundige overvejelser, både juridisk og teknisk – og ikke mindst i samspil med andre EU-lande.

Baseret på de hidtidige bilaterale drøftelser med en række EU-lande er det vurderingen, at de fleste EU-lande endnu ikke har taget stilling til, hvad dommen kommer til at betyde for deres nationale regler, heriblandt Frankrig og Belgien [som dommen af 6. oktober 2020 retter sig imod].

Når andre EU-lande heller ikke er kommet frem til en løsning endnu, er det fordi, at det tager tid. Det gør det også i Danmark.

Vi skal finde den rette balance mellem de forskellige hensyn.

Og finde en løsning, der i videst muligt omfang gør vores politi og efterretningstjeneste i stand til at passe på os – og på Danmark.

[Samrådsspørgsmål L om lovforslaget på lovprogrammet]

Lad mig så vende mig mod de tre samrådsspørgsmål.

Jeg vil egentlig gerne besvare dem ”bagfra”, dvs. begynde med samrådsspørgsmål L om regeringens planer for det lovforslag, der er på lovprogrammet til februar 2021.

Min holdning er som sagt klar: Politiet skal have de nødvendige værktøjer for at kunne efterforske og retsforfølge kriminalitet, herunder terror. Vi skal i videst muligt omfang sikre, at det også vil være tilfældet i fremtiden.

Som sagt skal vi finde den rette balance mellem de forskellige hensyn. Og finde den rette løsning. Det tager tid.

Regeringen forventer derfor først at kunne fremsætte et lovforslag, der materielt ændrer logningsreglerne, i åbningssugen i den kommende folketingssamling.

Det lovforslag, der vil blive fremsat i indeværende samling, vil altså være et forslag om at udskyde revisionen.

Men det betyder på ingen måde, at regeringen bare vil læne sig tilbage indtil næste folketingsår.

Samtidig med fremsættelsen af lovforslaget om udskydelse af revisionen vil jeg fremlægge en skitse til det kommende lovforslag om den materielle ændring af reglerne.

Det gør jeg for at lægge op til en åben drøftelse med bl.a. Folketingets partier, telebranchen og andre interessenter.

Jeg vil gerne tage debatten åbent og på et tidligt stadie. Så vi finder den rette løsning og sikrer, at politiet fortsat kan bruge loggede oplysninger i videst muligt omfang.

[Samrådsspørgsmål J om suspension af logningsregler]

Samrådsspørgsmål J handler, om hvorfor regeringen ikke suspenderer reglerne om logning.

Ifølge EU-retten er der ikke en bestemt frist for, hvor hurtigt en medlemsstat skal tage højde for en dom fra EU-Domstolen i en sag, der vedrører en anden medlemsstats regler.

Men man skal så hurtigt som muligt iværksætte foranstaltninger til opfyldelse af en sådan dom. Hvor hurtigt dette så skal ske, afhænger af sagens konkrete omstændigheder.

Og det her er – som jeg har været inde på – en kompliceret sag.

Og loggede oplysninger er simpelthen for vigtige til, at vi bare kan ophæve reglerne uden at have noget andet at sætte i stedet. Det er der i øvrigt heller ikke noget, der tyder på, at de andre EU-lande har tænkt sig at gøre på baggrund af dommen fra oktober 2020.

Og det er Justitsministeriets vurdering, at en materiel ændring af logningsreglerne i efteråret vil være tids nok i

forhold til at overholde princippet om ”så hurtigt som muligt”.

[Samrådsspørgsmål K om teleselskabernes retsstilling]

Lad mig så endelig vende mig mod samrådsspørgsmål K om teleselskabernes retsstilling. Det kan jeg også besvare ganske kort.

EU-Domstolens dom betyder ikke, at de gældende danske logningsregler sættes ud af kraft. De danske logningsregler er altså ikke pludseligt ophørt med at eksistere eller pludseligt blevet umiddelbart ugyldige.

Indtil vi får vedtaget en ny logningslovgivning til efteråret, håber jeg, at teleselskaberne har forståelse for, at politiet har behov for adgang til loggede oplysninger til at efterforske grov kriminalitet og terror.

Som sagt arbejder vi hårdt på at finde en løsning, der kan skabe klare rammer og sikre, at politiet har de bedst mulige redskaber til at kunne bekæmpe grov kriminalitet og terror i fremtiden.

[Afslutning]

Igen tak for samrådsspørgsmålene.

Som I ved, ligger det mig som justitsminister meget på sinde at sikre Danmarks og danskernes tryghed og sikkerhed.

Logning er et helt afgørende redskab i den forbindelse.

Derfor arbejder vi fra dansk side – sammen med ligesindede EU-partnere – også aktivt for at sætte logning på dagsordenen og finde en vej frem på EU-plan for at kunne bevare mest mulig adgang til at benytte logning som redskab. Det har vi bl.a. gjort på stats- og regeringschefniveau ved mødet i Det Europæiske Råd i december, ligesom jeg rejser det med mine kolleger i Rådet.

Men det bliver ikke let. Og jeg tror desværre, at chancerne for, at vi grundlæggende kan ændre EU-Domstolens opfattelse af de EU-retlige rammer for logning, er forsvindende små.

Derfor er det helt centralt, at vi i fællesskab finder den rette løsning og balance inden for rammerne af EU-retten.

Jeg ser frem til debatten – både her i dag og frem mod efteråret.

Tak for ordet.